

Úřad pro dohled
nad hospodařením
politických stran
a politických hnutí

Kounicova 688/26
602 00 Brno
ID DS: psn9irb
podatelna@udhpsch.cz
<https://www.udhpsch.cz>

UKPSX000WY93

Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ
Nad Vinným potokem 1148/4
101 00 Praha

Sp.zn.: S-UDH-00515/2021 ČÚ
Naše č.j.: UDH-01945/2022 Vaše č.j.: Dne: 29.08.2022
Vyřizuje: Mgr. et Mgr. Jiří Navrátil, Ph.D. Tel.: +420 731 770 848
E-mail: jiri.navratil@udhpsch.cz

Protokol o kontrole

podle § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“)

Označení kontrolního orgánu

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (dále jen „Úřad“),
IČO 05553466, sídlo: Kounicova 688/26, 602 00 Brno, ID DS: psn9irb

Označení kontrolujících osob

Mgr. et Mgr. Jiří Navrátil, číslo průkazu člena 004, vedoucí kontrolní skupiny,
Mgr. Ivo Kousal, číslo průkazu pověřeného zaměstnance 007, člen kontrolní skupiny,

Právní předpisy vymezující pravomoc kontrolního orgánu k výkonu kontroly

- § 19f písm. a) zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

Označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání

Kontrola provedena bez přizvaných osob.

Označení kontrolované osoby

Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ, IČO 71339752, sídlo Nad Vinným potokem 1148/4, 101 00 Praha

Označení předmětu kontroly

Přijímání a evidence finančních darů v průběhu let 2017 až 2020

Kontrolní úkon, kterým byla kontrola zahájena a den jeho provedení

Doručení oznámení o zahájení kontroly č.j. UDH-1908/2021 kontrolované osobě dne 21.07.2021.

Poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den jeho provedení

Vyhodnocení a kontrola zaslaných skutečností z posledního písemného vyjádření povinné osoby, které byly Úřadu doručeny dne 29.03.2022 pod č.j. UDH-638/2022, se uskutečnilo dne 29.8. 2022 (úřední záznam č.j. UDH-01941/2022).

Použité zkratky a synonyma

Úřad, kontrolní orgán	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí
Kontrolovaná osoba, politická strana	Strana Práv Občanů ZEMANOVCI , IČO 71339752, sídlo Nad Vinným potokem 1148/4, 101 00 Praha
Zákon o politických stranách, zákon o sdružování	Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů
Správní řád	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
Kontrolní řád	Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů

Obsah

1. Průběh kontroly	5
2. Rozsah kontroly a výchozí podklady kontroly	6
3. Kontrolní zjištění	7
3.1. <i>Přijetí darů bez písemné smlouvy</i>	7
3.2. <i>Nevrácení darů přijatých v rozporu se zákonem</i>	8
3.3. <i>Nevedení oddělených účtů</i>	8
3.4. <i>Nevedení příjmů z darů na zvláštním účtu</i>	9
3.5. <i>Nesprávné údaje o dárcích ve výročních finančních zprávách</i>	10
3.5.1. <i>Dar [REDACTED]</i>	10
3.6. <i>Přijetí peněžního daru bez uzavření písemné smlouvy</i>	12
4. Shrnutí	13
Poučení.....	14

1. Průběh kontroly

Kontrolní orgán provedl kontrolu kontrolované osoby dle ust. § 5 odst. 2 písm. b) kontrolního řádu. Kontrola byla zahájena dne 21.07.2021, a to doručením Oznámení o zahájení kontroly, č.j. UDH-1908/2021 (dále jen „oznámení o zahájení kontroly“) kontrolované osobě. Předmětné oznámení obsahovalo mj. i žádost o čtyřech bodech k zaslání podkladů a vyjádření k provedení kontroly. K zaslání podkladů a vyjádření Úřad kontrolované osobě stanovil lhůtu tří týdnů dnů od doručení oznámení, tj. do 11.08.2021.

E-mailem ze dne 29.07.2021 evidovaným pod č.j. UDH-1992/2021 předseda politické strany požádal o prodloužení lhůty pro předložení podkladů do 31.08.2021. Kontrolní orgán žádosti vyhověl usnesením ze dne 17.08.2021, č.j. UDH-2104/2021.

Kontrolovaná osoba předložila podklady dne 01.09.2021 pod č.j. UDH-2184/2021. Na základě předložených podkladů vyvstala potřeba jejich dalších doplnění a upřesnění. Z tohoto důvodu kontrolní orgán dopisem ze dne 15.10.2021, č.j. UDH-2442/2021 informoval kontrolovanou osobu o pokračování kontroly a v pěti bodech ji vyzval k předložení dalších podkladů a vysvětlení. K zaslání podkladů a vyjádření Úřad kontrolované osobě stanovil lhůtu 10 dnů od doručení oznámení, tj. do 08.11.2021. Dopisem doručeným dne 08.11.2021 pod č.j. UDH-2552/2021 kontrolovaná osoba požádala z důvodu nemoci o prodloužení lhůty pro zaslání podkladů, a to do 30.11.2021. Žádosti Úřad vyhověl usnesením ze dne 23.11.2021, č.j. UDH-2625/2021. Podklady a vyjádření kontrolované osoby Úřad obdržel dne 01.12.2021, č.j. UDH-2692/2021. Další podklady (darovací smlouvy za rok 2018) kontrolovaná osoba zaslala v podáních doručených dne 24.01.2022, č.j. UDH-161/2022 a UDH-162/2022. V návaznosti na předložené dokumenty Úřad dopisem ze dne 22.02.2022, č.j. UDH-367/2022 vyzval kontrolovanou osobu k předložení bankovních výpisů ze zvláštního účtu č. 2701272470/2010 za období 2018 až 2020.

Vzhledem k nesrovnalostem o údajích na přehledu platebních transakcí na zvláštním účtu kontrolované osoby (osoba uvedená v účelu platební transakce jako dárce daru ve výši 150.000,-Kč se odlišovala od názvu účtu, z něhož byly peněžní prostředky poukázány) kontrolní orgán vyzval dopisem ze dne 15.10.2021, č.j. UDH-2443/2022, podle § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, Českou spořitelnu, a.s., o součinnost, a to konkrétně o sdělení, z jakého účtu byla výše uvedená částka poukázána na zvláštní účet politické strany č. [REDAKCE] vedený u České spořitelny, a.s., a popř. kdo je majitelem protiúčtu, z něhož byla realizována tato transakce, pokud byl tento protiúčet veden o České spořitelny, a.s. Na tuto žádost (po upřesňující žádosti ze dne 23.11.2021, č.j. UDH-2627/2021) Česká spořitelna, a.s., reagovala podáním doručeným dne 25.11.2021, č.j. UDH-2637/2021, v němž sdělila, že předmětná částka byla na účet České spořitelny, a.s., zaslána z účtu č. [REDAKCE] vedeného u Equa bank a.s. Na základě výzvy k součinnosti ze dne 25.11.2021, č.j. UDH-2642/2021 zaslala Equa bank a.s. podáním doručeným dne 26.11.2021, č.j. UDH-2644/2021, identifikační údaje vlastníka účtu, z něhož byla částka 150.000,-Kč poukázána na zvláštní účet kontrolované osoby [REDAKCE].

Kontrolní orgán v této věci vyzval dopisem ze dne 15.10.2021, č.j. UDH-2445/2021, k součinnosti jako povinnou osobu podle § 10 odst. 3 kontrolního řádu [REDAKCE].

██████████ která byla jako dárce uvedena na darovací smlouvě ze dne 27.03.2017 (dar ve výši 150.000,-Kč), aby se vyjádřila k tomu, že částka byla zaslána z protiučtu s názvem ██████████ se vyjádřila k věci podáním doručeným e-mailem ze dne 27.10.2021 evidovaným pod č.j. UDH-2524/2021. Úřad vyzval dopisem ze dne 22.02.2022, č.j. UDH-368/2022, k součinnosti jako povinnou osobu též paní ██████████ z jejíhož účtu byl dar na zvláštní účet kontrolované osoby poukázán. Povinná osoba zaslala své vyjádření e-mailem ze dne 29.03.2022, č.j. UDH-638/2022.

2. Rozsah kontroly a výchozí podklady kontroly

V oznámení o zahájení kontroly č.j. UDH-1908/2021 ze dne 13.07.2021 byl rozsah kontroly stanoven takto:

1. Předložte písemné smlouvy se všemi dárci (ve formě tištěných kopií nebo digitálních obrazů originálů), kteří v období 2017-2020 poskytli politické straně dar ve výši nad 1000.-Kč.
2. Předložte bankovní výpisy ze zvláštního účtu politické strany ██████████ resp. ██████████ za období 2017-2020 (ve formě tištěných kopií nebo digitálních obrazů originálů).
3. Ve výpisech ze zvláštního účtu politické strany identifikujte konkrétní transakce, skrze které byl přijat každý z darů nad 1000.-Kč v období 2017-2020.
4. Sdělte, zda politická strana vrátila nebo odvedla do státního rozpočtu dle § 18 odst. 3 zákona o sdružování dary přijaté v rozporu se zákonem v období 2017-2020. Pokud ano, identifikujte obě transakce (příjem, vrácení) na výpisu z bankovního účtu.

V průběhu kontroly byly tyto body konkretizovány formou oznámení o pokračování kontroly ze dne 15.10.2021, č.j. UDH-2442/2021, oznámení o pokračování kontroly ze dne 22.02.2022, č.j. UDH-367/2022, oznámení o rozšíření předmětu kontroly ze dne 24.03.2021, č.j. UDH-952/2021, žádostmi o součinnost povinných osob – ██████████ (dopis ze dne 15.10.2021, č.j. UDH-2445/2021) a ██████████ (dopis ze dne 22.02.2022, č.j. UDH-368/2022), a žádostmi o součinnost vůči bankám – Česká spořitelna, a.s. (dopis ze dne 15.10.2021, č.j. UDH-2443/2021; dopis ze dne 23.11.2021, č.j. UDH-2627/2021) a Equa bank a.s. (dopis ze dne 09.11.2021, č.j. UDH-2523/2021; dopis ze dne 25.11.2021, č.j. UDH-2642/2021).

3. Kontrolní zjištění

3.1. Přijetí darů bez písemné smlouvy

Podle § 18 odst. 5 zákona o sdružování *dar nebo jiné bezúplatné plnění, jehož výše nebo obvyklá cena přesahuje částku 1 000 Kč, může strana nebo hnutí přijmout pouze na základě písemné smlouvy.*

Za účelem zjištění, zda kontrolovaná osoba přijímala v kontrolovaném období dary nad 1.000,-Kč na základě písemných smluv, si Úřad vyžádal písemné smlouvy se všemi dárci, kteří poskytli politické straně dar ve výši nad 1.000,-Kč.

Z výročních finančních zpráv politické strany za roky 2017 až 2020¹ vyplývá, že politická strana obdržela v roce 2017 celkem 13 darů nad 1.000,-Kč, v roce 2018 celkem 29 darů na 1.000,-Kč, v roce 2019 celkem 4 dary nad 1.000,-Kč a v roce 2020 celkem 5 darů nad 1.000,-Kč.

Na základě oznámení o zahájení kontroly kontrolovaná osoba zaslala podáním doručeným dne 01.09.2021 pod č.j. UDH-2184/2021 celkem 17 darovacích smluv za rok 2017. Nesoulad mezi počtem dárců vykázaných ve výroční finanční zprávě za rok 2017 a počtem předložených darovacích smluv byl dán tím, že zatímco ve výroční finanční zprávě byl vykázán dar dárcem Milana Mokrého ve výši 14.762,-Kč, kontrolovaná osoba uzavřela v souvislosti s tímto darem s dárcem celkem 4 darovací smlouvy na částku 2.178,-Kč a 1 darovací smlouvu na částku 6.050,-Kč.

Kontrolovaná osoba dále dne 01.09.2021 předložila 4 darovací smlouvy za rok 2019 a 5 darovacích smluv za rok 2019.

Protože kontrolovaná osoba nepředložila darovací smlouvy za rok 2018, vyzval ji kontrolní orgán dopisem ze dne 15.10.2021, č.j. UDH-2442/2021 k předložení chybějících darovacích smluv. Kontrolovaná osoba tak učinila elektronickými podáními zaslanými dne 17.01.2021 (evidována pod č.j. UDH-161/2022 a UDH-162/2022). Kontrolovaná osoba předložila celkem 27 darovacích smluv u peněžních darů nad 1.000,-Kč.

Bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba nepředložila darovací smlouvu s dárcem Ing. [REDACTED], IČO [REDACTED] (dar 6.000,-Kč) a dárkyní [REDACTED], nar. [REDACTED] (dar 2.944,-Kč).

Kontrolní orgán konstatuje, že v rámci tohoto kontrolního bodu bylo shledáno porušení ust. § 18 odst. 5 zákona o sdružování, když kontrolovaná osoba přijala v roce 2018 dary od dárců [REDACTED] a [REDACTED]

¹ Dostupné zde:

<https://zpravy.udhpsh.cz/zprava/vfz2017/spo>

<https://zpravy.udhpsh.cz/zprava/vfz2018/spo>

<https://zpravy.udhpsh.cz/zprava/vfz2019/spo>

<https://zpravy.udhpsh.cz/zprava/vfz2020/spo>

██████████ vcelkové výši 8.944,-Kč, aniž by s nimi uzavřela písemnou darovací smlouvu.

3.2. Nevrácení darů přijatých v rozporu se zákonem

Podle § 18 odst. 3 zákona o sdružování získají-li strany a hnutí dar nebo jiné bezúplatné plnění v rozporu s tímto zákonem, jsou povinny vrátit jej dárci, a to nejpozději do 1. dubna roku následujícího po roce, ve kterém jej získaly. Není-li vrácení možné, odvedou v téže lhůtě peněžní částku odpovídající peněžitému daru nebo jinému bezúplatnému plnění nebo obvyklé ceně věcného daru nebo jiného bezúplatného plnění do státního rozpočtu. Jedná-li se o peněžitý dar nebo jiné bezúplatné plnění, jsou strany a hnutí povinny vrátit jej včetně jeho úrokového zhodnocení ve výši diskontní sazby České národní banky platné ke dni vrácení.

Jak bylo popsáno v bodu 3.1. tohoto protokolu, kontrolovaná osoba získala v roce 2018 2 dary v rozporu se zákonem, a to konkrétně v rozporu s § 18 odst. 5 zákona o sdružování, neboť pro 2 dary vyšší než 1.000,-Kč neuzavřela darovací smlouvy.

V podání doručeném dne 01.12.2021, č.j. UDH-2692/2021, kontrolovaná osoba na dotaz uvedený v bodu č. 4 oznámení o zahájení kontroly sdělila, že politická strana nepřijala žádné dary v rozporu s § 18 odst. 3 zákona o sdružování.

Kontrolní orgán konstatuje, že v rámci tohoto kontrolního bodu bylo shledáno porušení ust. § 18 odst. 3 zákona o sdružování, když kontrolovaná osoba nevrátila dary přijaté v roce 2018 bez uzavření písemné darovací smlouvy, tj. v rozporu s § 18 odst. 5 zákona o sdružování, do 1. dubna 2019.

3.3. Nevedení oddělených účtů

Podle § 17a odst. 2 zákona o sdružování *strany a hnutí a politické instituty vedou oddělené účty pro*

- a) příspěvky ze státního rozpočtu, příjmy z darů a jiných bezúplatných plnění,*
- b) plnění vyplývající z pracovněprávního vztahu ke straně a hnutí a politickému institutu,*
- c) financování volebních kampaní za podmínek stanovených volebními zákony,*
- d) ostatní příjmy a výdaje.*

Úřad kontrolou zjišťoval, zda kontrolovaná osoba užívá tzv. zvláštní účet podle § 17a odst. 2 písm. a) zákona o sdružování v souladu s účelem, pro který byl zřízen, tj. jako výlučně příjmový účet pro dary příp. příspěvky ze státního rozpočtu. Za tímto účelem si Úřad v oznámení o zahájení kontroly bodu 2 vyžádal bankovní výpisy ze zvláštního účtu. Jednalo se konkrétně o účet č. ██████████ (oznámený Úřadu podáním ze dne 15.05.2017 pod č.j. UDH-146/2017) a následně účet č. ██████████ (oznámený Úřadu podáním doručeným dne 30.11.2017, č.j. UDH-762/2017-5).

Kontrolou byly zjištěny následující transakce ve prospěch i v neprospěch zvláštního účtu, které měly být realizovány ve prospěch resp. neprospěch na provozním účtu²:

a) *Příjem členských příspěvků:*

- transakce ze dne 05.09.2017 ve výši 50,-Kč s uvedením účelu transakce „člen. příspěvek pro SPO [redacted]“
- transakce ze dne 04.03.2020 ve výši 10.000,-Kč s uvedením účelu transakce „Členské příspěvky Liberecký kraj“
- transakce ze dne 10.03.2020 ve výši 1.000,-Kč s uvedením účelu transakce [redacted] – členský příspěvek pro SPOZ“
- transakce ze dne 13.03.2020 ve výši 3.000,-Kč s uvedením účelu transakce „Cl. prispevky KO SPOZ Stk [redacted]“

b) *Splátky úvěru:*

- transakce ze dne 17.04.2019 ve výši 870.139,-Kč s uvedením účelu transakce „Splátka úvěru Fio banka, a.s.“
- transakce ze dne 08.07.2019 ve výši 922.810,40,-Kč s uvedením účelu transakce „Splátka úvěru Fio banka, a.s.“

Kontrolní orgán konstatuje, že v rámci tohoto kontrolního bodu bylo shledáno porušení ust. § 17a odst. 2 zákona o sdružování, týkající se povinnosti vést oddělené účty pro příspěvky ze státního rozpočtu, příjmy z darů a jiných bezúplatných plnění [tzv. zvláštní účet podle § 17a odst. 2 písm. a) zákona o sdružování], a pro ostatní příjmy a výdaje [tzv. provozní účet podle § 17a odst. 2 písm. d) zákona o sdružování].

3.4. Nevedení příjmů z darů na zvláštním účtu

Podle § 17a odst. 1 zákona o sdružování *strany a hnutí a politické instituty používají ke své činnosti pouze finanční prostředky vedené na účtech u banky, platební instituce nebo instituce elektronických peněz nebo u pobočky zahraniční banky, platební instituce nebo instituce elektronických peněz na území České republiky. To neplatí, jde-li o výdaje nepřevyšující částku 5 000 Kč; tyto výdaje lze hradit v hotovosti.*

Z tohoto ustanovení vyplývá, že politické strany a hnutí by finanční prostředky měly vést na příslušných účtech. Pokud některé finanční prostředky vyberou v hotovosti (např. členské příspěvky nebo dary), měly by je následně neprodleně vložit na příslušný bankovní účet. Smyslem je to, aby i veřejnost měla možnost se náhledem na přehled platebních transakcí na zvláštním účtu zveřejněném na internetových stránkách Úřadu seznámit s tím, že politická strana přijala dar, a to neprodleně po jeho zaúčtování na zvláštním účtu a nikoliv až z výroční finanční zprávy, které jsou politické strany a hnutí povinny předložit do 1. dubna následujícího roku.

Úřad porovnal údaje o dárcích v předložených výročních finančních zprávách a ve výpisech z výše uvedených zvláštních účtů vedených politickou stranou, které si

² Úřad eviduje účet kontrolované osoby pro jiné příjmy a výdaje č. 2401694831/2010 na základě podání doručeného dne 08.10.2019, č.j. UDH-2900/2019

Úřad vyžádal v rámci kontroly, přičemž nedohledal na bankovních výpisech následující dary přijaté v roce 2018:

- dar ve výši 2.000,-Kč, dárce PAMEX – správa domů a bytů, s.r.o., IČO 29294941
- dar ve výši 1.000,-Kč, dárce [REDAKCE] nar. [REDAKCE]

Úřad dovozuje, že tyto dary byly vybrány v hotovosti, ale nebyly následně vloženy na zvláštní účet.

Kontrolní orgán konstatuje, že v rámci tohoto kontrolního bodu bylo shledáno porušení ust. § 17a odst. 1 zákona o sdružování, podle něhož jsou politické strany a politická hnutí povinny používat ke své činnosti pouze finanční prostředky vedené na účtech u banky, platební instituce nebo instituce elektronických peněz nebo u pobočky zahraniční banky, platební instituce nebo instituce elektronických peněz na území České republiky.

3.5. Nesprávné údaje o dárcích ve výročních finančních zprávách

Podle § 19h odst. 1 písm. g) zákona o sdružování *strany a hnutí jsou povinny předložit každoročně do 1. dubna Úřadu výroční finanční zprávu, která zahrnuje g) přehled o dárcích a jejich darech s uvedením výše peněžitého daru a obvyklé ceny nepeněžitého daru, jména, příjmení a data narození; je-li dárce právnická osoba, uvede se její obchodní firma nebo název a identifikační číslo.*

Úřad porovnáním údajů z darovacích smluv a výročních finančních zpráv zjistil následující nesprávné údaje ve výroční finanční zprávě za rok 2018:

- ve výroční finanční zprávě za rok 2018 je jako dárce uveden [REDAKCE] nar. [REDAKCE] bezúplatné plnění 4.000,-Kč (poskytnutí prostoru pro reklamní účely); v darovací smlouvě je uvedeno jméno dárce [REDAKCE]
- ve výroční finanční zprávě za rok 2018 je jako dárce uveden [REDAKCE] nar. [REDAKCE] peněžitý dar 10.000,-Kč ; v darovací smlouvě je dárce uvedena podnikající fyzická osoba [REDAKCE] IČO [REDAKCE]

3.5.1. Dar [REDAKCE]

Úřad dále z výpisu ze zvláštního účtu č. [REDAKCE] zjistil, že dne 28.03.2017 byla na tento účet připsána platba ve výši 150.000,-Kč s označením [REDAKCE] a to z účtu s názvem [REDAKCE]. Tento dar byl ve výroční finanční zprávě politické strany za rok 2017 vykázán na jméno [REDAKCE] nar. [REDAKCE]. Na jméno [REDAKCE] byla rovněž uzavřena darovací smlouva na částku 150.000,-Kč ze dne 27.03.2017.

Vzhledem k tomu, že osoba dárce uvedená ve výroční finanční zprávě a v darovací smlouvě na straně jedné a název účtu, z něhož byl dar zaslán, na straně druhé, byly odlišné, pojal Úřad pochybnosti o identitě skutečného dárce.

³ Dostupný na <https://www.csas.cz/cs/transparentni-ucty#/240012-2133223389>

Za tímto účelem Úřad vyzval⁴ k součinnosti podle § 38 odst. 3 písm. k) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o bankách“) Českou spořitelnu, a.s., která vedla zvláštní účet kontrolované osoby, aby sdělila, z jakého účtu byla výše uvedená částka poukázána na účet č. [REDAKCE] popř. kdo je majitelem protiúčtu, z něhož byla tato transakce realizována. Česká spořitelna, a.s., sdělila⁵, že identifikaci protiúčtu nelze realizovat, protože nepatří České spořitelně, a.s., s tím, že je třeba se obrátit na Equa bank a.s.

Úřad se tedy s výzvou k součinnosti⁶ obrátil na Equa bank a.s. Ta sdělila⁷, že k poskytnutí součinnosti je třeba zaslat číslo účtu. V této souvislosti se Úřad znovu obrátil⁸ na Českou spořitelnu s výzvou k součinnosti, aby sdělila číslo účtu, z něhož byla předmětná částka zaslána. V návaznosti na číslo účtu (č. [REDAKCE] sdělené Českou spořitelnou, a.s., sdělila Equa bank a.s. na výzvu Úřadu⁹ uvedla, že vlastníkem účtu č. [REDAKCE] je [REDAKCE] nar. [REDAKCE] trvale bytem [REDAKCE]

V návaznosti na výše uvedené Úřad vyzval¹⁰ k součinnosti jako povinnou osobu podle § 5 odst. 2 písm. a) kontrolního řádu [REDAKCE] která byla jako dávkyně uvedena ve výroční finanční zprávě kontrolované osoby za rok 2017, a to k zodpovězení následujících dotazů:

1. Jsou všechny údaje ve smlouvě vztahující se k osobě dárce, výši daru a datu uzavření smlouvy pravdivé?
 - 1.1 Pokud ne, které údaje neodpovídají skutečnosti a proč?
2. Podepsala jste tuto smlouvu?
 - 2.1. Pokud ne, je Vám známo, kdo tuto smlouvu podepsal?
 - 2.1.1. Pokud ano, jaké je jméno, příjmení, datum narození a trvalé bydliště této osoby, pokud jsou Vám tyto údaje známy.

[REDAKCE] k výzvě uvedla¹¹, že údaje ve smlouvě nejsou pravdivé, skutečnosti neodpovídá osoba dárce a smlouvu nepodepsala; dar byl poskytnut bez jejího vědomí. Smlouva byla podepsána [REDAKCE] z jejíhož účtu byla částka zaslána.

V návaznosti na poskytnuté informace Úřad vyzval¹² k součinnosti jako povinnou osobu podle § 5 odst. 2 písm. a) kontrolního řádu též [REDAKCE] Ta potvrdila¹³, že platbu ve výši 150.000,-Kč z účtu č. [REDAKCE] vedeného na její jméno provedla ona a podepsala též darovací smlouvu jménem své dcery [REDAKCE]

⁴ Dopisem ze dne 15.10.2021, č.j. UDH-2443/2021

⁵ Podáním doručeným dne 18.10.2021 pod č.j. UDH-2452/2021

⁶ Dopis ze dne 09.11.2021, č.j. UDH-2523/2021

⁷ Podáním doručeným dne 12.11.2021 pod č.j. UDH-2573/2021

⁸ Dopisem ze dne 23.11.2021, č.j. UDH-2627/2021

⁹ Dopis ze dne 25.11.2021, č.j. UDH-2642/2021

¹⁰ Dopisem ze dne 15.10.2021, č.j. UDH-2445/2021

¹¹ Podáním doručeným dne 27.10.2021 pod č.j. UDH-2524/2021

¹² Dopisem ze dne 22.02.2022, č.j. UDH-368/2022

¹³ Podáním doručeným dne 29.03.2022 pod č.j. UDH-638/2022

V této souvislosti na dotaz Úřadu předseda politické strany sdělil¹⁴, že se domnívá, že darovací smlouva na jméno [REDAKCE] byla patrně uzavírána korespondenčně.

Kontrolní orgán konstatuje, že v rámci tohoto kontrolního bodu bylo shledáno porušení ust. § 19h odst. 1 písm. g) zákona o sdružování, když

- ve výroční finanční zprávě za rok 2017 byla uvedena nesprávná osoba dárce [REDAKCE] nar. [REDAKCE] namísto [REDAKCE] nar. [REDAKCE]
- ve výroční finanční zprávě za rok 2018 bylo uvedeno nesprávné jméno dárce [REDAKCE] namísto [REDAKCE]
- ve výroční finanční zprávě za rok 2018 bylo uvedeno datum narození namísto IČO dárce [REDAKCE] nar. [REDAKCE] namísto [REDAKCE] IČO [REDAKCE].

3.6. Přijetí peněžního daru bez uzavření písemné smlouvy

Podle § 18 odst. 3 zákona o sdružování získají-li strany a hnutí dar nebo jiné bezúplatné plnění v rozporu s tímto zákonem, jsou povinny vrátit jej dárci, a to nejpozději do 1. dubna roku následujícího po roce, ve kterém jej získaly. Není-li vrácení možné, odvedou v téže lhůtě peněžní částku odpovídající peněžitému daru nebo jinému bezúplatnému plnění nebo obvyklé ceně⁷) věcného daru nebo jiného bezúplatného plnění do státního rozpočtu. Jedná-li se o peněžitý dar nebo jiné bezúplatné plnění, jsou strany a hnutí povinny vrátit jej včetně jeho úrokového zhodnocení ve výši diskontní sazby České národní banky platné ke dni vrácení.

Podle § 18 odst. 5 zákona o sdružování dar nebo jiné bezúplatné plnění, jehož výše nebo obvyklá cena přesahuje částku 1 000 Kč, může strana nebo hnutí přijmout pouze na základě písemné smlouvy.

Jak už bylo konstatováno v bodě 3.5.1., politická strana přijala dne 28.03.2017 peněžní dar ve výši 150.000,-Kč na základě písemné smlouvy, v níž jako dárce figurovala [REDAKCE] přičemž v rámci kontroly bylo zjištěno, že skutečným dárce byla [REDAKCE] která nejen podepsala darovací smlouvu jménem [REDAKCE] ale také poslala odpovídající peněžní částku ze svého účtu.

Je tedy zřejmé, že uzavřená darovací smlouva nemůže vyvolávat právní účinky, protože byla uzavřena osobou, která nebyla v darovací smlouvě uvedena. Na tuto situaci lze tedy nahlížet tak, že politická strana přijala peněžní dar, aniž by na něj uzavřela darovací smlouvu.

Úřad v této souvislosti kontrolované osobě doporučuje, aby v případech, kdy se název účtu, z něhož byly peněžní prostředky zaslány na zvláštní účet politické strany, liší od jména dárce, s nímž byla uzavřena darovací smlouva, prověřila, zda byl dar zaslán skutečně od dárce, s nímž byla darovací smlouva uzavřena.

¹⁴ E-mailem ze dne 17.01.2022 (podání evidované pod č.j. UDH-162/2022)

Kontrolní orgán konstatuje, že v rámci tohoto kontrolního bodu bylo shledáno porušení ust. § 18 odst. 5 zákona o sdružování, když politická strana přijala dne 28.03.2017 peněžní dar ve výši 150.000,-Kč, aniž by na něj uzavřela písemnou darovací smlouvu se skutečným dárce.

Na dotaz kontrolního orgánu z oznámení o pokračování kontroly ze dne 15.10.2021, č.j. UDH-2442/2021, zda politická strana vrátila nebo odvedla do státního rozpočtu dle § 18 odst. 3 zákona o sdružování dary přijaté v rozporu se zákonem v období 2017 až 2020, kontrolovaná osoba v podání doručeném dne 01.12.2021, č.j. UDH-2692/2021, uvedla, že SPOZ nepřijala žádné dary v rozporu s § 18 odst. 3 zákona o sdružování. Z toho kontrolní orgán dovozuje, že k vrácení nezákonně přijatého daru nedošlo.

Kontrolní orgán konstatuje, že v rámci tohoto kontrolního bodu bylo shledáno porušení ust. § 18 odst. 3 zákona o sdružování, když politická strana nevrátila do 1. dubna 2018 dar přijatý dne 28.03.2017 v rozporu se zákonem, tj. bez uzavření písemné darovací smlouvy se skutečným dárce.

4. Shrnutí

Kontrolní orgán vedl vůči kontrolované osobě kontrolu podle příslušných ustanovení kontrolního řádu. Chronologický průběh kontroly byl popsán v kapitole 1. V kapitole 2 kontrolní orgán rekapituloval rozsah kontroly, vč. popisu jejích jednotlivých bodů a příslušné konkretizace. V kapitole 3 byla popsána pochybení, která kontrolní orgán v průběhu kontroly zjistil. Jejich shrnutí a dopad do výše nákladů volební kampaně jsou uvedeny v následující tabulce:

Kapitola	Název	Porušen předpis
3.1.	Přijetí darů bez písemné smlouvy	§ 18 odst. 5 zákona o sdružování
3.2.	Nevrácení darů přijatých v rozporu se zákonem	§ 18 odst. 3 zákona o sdružování
3.3.	Nevedení oddělených účtů	§ 17a odst. 2 zákona o sdružování
3.4.	Nevedení příjmů z darů na zvláštním účtu	§ 17a odst. 1 zákona o sdružování
3.5.	Nesprávné údaje o dárcích ve výročních finančních zprávách	§ 19h odst. 1 písm. g) zákona o sdružování
3.6.	Přijetí peněžního daru bez uzavření písemné smlouvy	§ 18 odst. 3 zákona o sdružování § 18 odst. 5 zákona o sdružování

Poučení

Proti výše uvedeným kontrolním zjištěním může kontrolovaná osoba podle § 13 kontrolního řádu podat u Úřadu písemně (prostřednictvím poštovní přepravy, datovou zprávou či e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem) ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole námitky, z nichž musí být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

Mgr. et Mgr. Jiří Navrátil, Ph.D.
vedoucí kontrolní skupiny

Mgr. Ivo Kousal
člen kontrolní skupiny

Rozdělovník

Kontrolní spis
Kontrolovaná osoba